

DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Titofašisti so prodali naše interese. Strnimo se okrog Komunistične partije in zahtevamo imenovanje guvernerja, odhod okupacijskih čet in združitve obbeh con. To je danes edino možna rešitev.

Cena 15 lir - 5 din

TRST, SOBOTA 18. MARČA 1950.

Obnovljena izdaja leto II. šte. 65.

NAJNOVEJŠI DOKAZ O BARANTANJU S TRŽAŠKIMI SLOVENCIM Titovci so si priključili cono B Priprave za tragično volivno burko

Posodarska unija cone B z Jugoslavijo so izvedli po predhodnem dovoljenju imperia-
Volitve v znamenju protikomunistične, protisovjetske in vojnohujskaške hajke

Titovci so si priključili cono B z Jugoslavijo so izvedli po predhodnem dovoljenju imperia-
Volitve v znamenju protikomunistične, protisovjetske in vojnohujskaške hajke

svojega gospodarja ali svojih hlapčevskih kolegov.
Toda za tržaško javno mnenje je ta ukrep silne važnosti, ker nam dokazuje, da naša razkrinkanja o barantanju niso domišljiva in demagoške svrhe, marveč kruta resničnost.
Zakaj imperialisti in italijanski šovinisti ne protestirajo proti samovoljnemu ukrepu titovskih oblast v coni B? Zakaj se ne razburjajo in ko jim titovština zagodevje kako klofuto, kjer izgubljajo svoje življenje delovnih ljudi, po drugi del obraza in se vedejo kot nevtraten? Zaradi tega ker višji interesi ameriških vojnih hujskačev zahtevajo, da se cona B

"Priprave za volitve" v coni B

Tudi v coni B titovština pripravljajo z vso naglico primerno vzdušje za volitve ki bodo 16. aprila. Zateca se je bobnajoča propaganda na podlagi kritike, ki jih v središčnih kampanjah razširjajo po Jugoslaviji Tito, Kardelj, Ranković, Džilas in Pijade. Iz Slovenije in Hrvaške prinajajo v cono B stesnjeni plačani titovistični aktivisti, ki skušajo organizirati shode in sestanke. Očitno jim, da se prebivalstvo cone B izogiba tej shodov, ker se opaža, da se jih učeje samo maševine skupne zagrizenih titovskih oprtnikov.
Sedaj se je začela kampanja za oddajanje glasov aljudski fronta. Pred dnevi je razvneli bujske gimnazije imel govor pred dijaki. V svojem govoru je dejal, da vsi amoj voliti ljudsko fronto in da so omunisti najhujši sovražniki ljudske oblasti.
Svojo volivno kampanjo so usmerili v smer razlaganja vprašanja "Trsta, skušajo prepričati ljudi, da je imenovanje guvernerja nemogoče in da je cona B tesno povezana z Jugoslavijo in da zato mora pripadati njej. Kljub temu pa vsi prebivalci so mnenja, da so prav imenovanje guvernerja, umik vseh okupacijskih čet in združitve obbeh con najboljša rešitev.
Po drugi strani se nadaljuje a-retacije poslednih demokratov. Ravatelj podjetja "Vinolada iz Bue je bil aretiran in obsojen na dve leti zaporne kazni zaradi akomintormizma.
Zelo značilno je tudi, da so na nekem titovističnem sestanku v Bujah dejali, da so volitve edemokratčne in da more tudi demokristjanska stranka predložiti svoje kandidata. Zelo čudna stvar, medtem ko se zapirajo komunisti demokraciji!
Tudi preko mirne titovistične oblasti dosledno izvajajo ukrepe, ki jih nakazujejo Ranković, Tito in njihovi oprtniki. V Rovinju so več ali manj zaprti vse stare internacionaliste. Druge pa so pregnali na delo v Trsto.
Stari tovarši Buratto Domenico iz Rovinja je že leto dni v ječi. Prebivalstvo se zelo boji govoriti, ker so povod prisotni vojni UDB. Zelo težak je v Rovinju tudi prehranbeni položaj. Ko ljudje nergajo zaradi tega, jim pravijo: To je komunizem. V Rusiji je slabše. Očitno namera teh zločincev je diskreditiranje komunizma in komunistov.

priključi k Jugoslaviji, da se cona A priključi k Italiji in da na tem področju ostanemo v nedogled anglo-ameriške okupacijske čete.
Prav tako kakor se italijanski šovinisti ne razburjajo za ta ukrep titovštine o priključitvi cone B Jugoslaviji, se tudi titovština ne razburja, ker je Trst dejansko priključen k Italiji in se v njem nadaljuje anglo-ameriška okupacija. Nič ne de, ako se Kardelj v Mariboru preteguje in izjavlja, da se Jugoslavija ne bo odrekla Trstu, Gorici, Benečiji, itd. Nič ne de, ako titovistična glavna protisovjetska in protikomunistična gojnice, »Borba« pravi, da brez in proti volji in interesom FLRJ ni mogoče priti do sporazuma glede Tržaškega ozemlja, ko že vsa dejstva dokazujejo, da je prišlo do sporazuma med Titom in De Gasperiem brez in proti volji interesom slovenskega, hrvaškega in italijanskega prebivalstva cone B in cone A.
Nič ne zaležejo vse demagoške izjave Babčiča in njegovih oprtnikov, ko že sam dejal, da morajo biti tržaški Slovenci pripravljeni na težke žrtve.
Priključenost cone B k Jugoslaviji je torej najboljši dokaz, da so te »težke žrtve« že na dnevnem redu in da se bi morali tržaški Slovenci umiriti in poslušati »Borbo« in Kardelja, ki po izvedbi nesramnega barantanja govoriča o sneedrekanju pravica, itd.
Ukrep o gospodarski priključenosti cone B k Jugoslaviji ni nič drugega kot najboljši dokaz, da so titovistični prepustili tržaške Slovence italijanskim šovinistom in anglo-ameriškim imperialistom in da se za nas Slovence prav tako zmenijo kakor za koroške Slovence, ki so jih prodali v interese vojnohujskaških priprav in za jugoslavanske narode, ki jih izkoriščajo v korist imperialistov in anglo-ameriških kapitalistov v imenu nekakega lažnega socializma dolarske-

ga kova.
Tržaški Slovenci ne dopuščamo, da bi se izdajali in sovražni ljudstva izgrajali z našimi interesi. Ne dovoljujemo, da bi nas prodajali kakor maloverne sužnje. Borili se bomo skupno s Hrvati in Italijani našega ozemlja za imenovanje guvernerja, združitve obbeh in odhod vseh okupacijskih čet, tako preprečimo vojne neke imperialistov in njihovih titovističnih ter De Gasperjevih hlapcev.

SAIGON — V četrtek je pripeljal v Saigon tihooceanska ameriška vojna eskadra s prozornim namenom, da manifestativno zagrozi vietnamskemu ljudstvu

TITOVAŠISTIČNA VLADA JE STOPILA NA POT VOJNIH GROZENJ IN PRIPRAV VATIKAN IN TITO STA SKLENILA ZAVEZNIŠTVO DA OKREPITA AKCIJO ZA ZASUŽNENJE JUGOSLAVIJE

Posledice Harleyevega potovanja v Rim so se tako občutili. Nekaj časa pred objavo odloka za volitve v novo titovistično skupščino so neke zahajati v Beograd na sedež titovistične vlade številne delegacije reakcionarnih katoliških duhovnikov iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine. Te delegacije so se šle poklanjat krivkom jugoslovanskih narodov in jim ponese izjave svoje solidarnosti v protisovjetski in protikomunistični borbi, ki so jo titovski zločinci sprožili.
Za tem so katoliški reakcionarni duhovniki pod vodstvom višjega duhovništva začeli organizirati shode, iz katerih pošiljajo titovistič-

ni vladi pozdravna pisma, ki izražajo željo jugoslovanskih klerofašistov, da pomagajo titovistom v njihovi borbi proti jugoslovanskim narodom in taboru miru v svetu. Značilno je, da tem shodom prilegajo celo vidni predstavniki titovske klike, kakor se je dogodilo v Sarajevu, kjer je skupno z reakcionarnimi katoliškimi duhovniki nastopil tudi spravosodni minister Bosne in Hercegovine, Ivo Suranjić.
Reakcionarni klerikalni krogi pod vodstvom reakcionarnih katoliških duhovnikov pozivajo jugoslovansko ljudstvo, naj voliti titovistične zločince. Istočasno pa s pomočjo titovistične vlade ustanavljajo razna nova klerofašistična društva in obnavljajo stare, predvojne organizacije. Na vidnih položajih titovističnega birokratskega aparata sedijo stari klerofašisti in poznani sovražniki ljudstva. Titovistična vlada podpira klerikalne pesnike kot sta Vodnik in Ludvik, kritike kot sta Drago Seg, Dobida; feljtoniste kot je Gradišnik, sindikalne funkcionarje kot je Franc Bošnjanić. In vidnih državnih mestih so predvojni zagrizeni člani socialokršćanske stranke kot sta Marjan Breclj in Edvard Kocbek.
Vsekakor je vse to zelo značilno za vzdušje, v katerem se pripravljajo volitve v Jugoslaviji.

Tito, Džilas, Ranković, Kardelj in Pijade tekajo po vsej državi in govorniki, da bi prepilni obupno gospodarsko stanje, v katerem se Jugoslavija nahaja. Tito je v svojem zadnjem govoru v Drvarju skušal prelisičiti svoje poslušalce s tem, da jih je hotel navdušiti za vojaške priprave in za oboroževanje jugoslovanske vojske. Vsekakor je titovska tolpa tudi v tem krenila po poti Hitlerja in Mussolinija, ki sta skušala prikriti stanje v svojih deželah z govori, da bi polnila želodce ljudstva s pripravami na agresijo na račun drugih narodov. Tudi Ranković je sledil Titu in je dejal, da je ena izmed najglavnejših nalog Jugoslavije oborožitev jugoslovanske vojske. Te izjave titov-

fašistih voditeljev nam povedo, da je Jugoslavija padla v roke najhujših sovražnikov miru in da v kratkem moremo pričakovati kako vojno provokacijo ki naj bi po načrtih imperialistov sprožila tretjo svetovno vojno. Toda tudi Hitler in Mussolini sta mislila, da bosta z vojno zaslužila ves svet in sta končala, kakor sta pač končala.

PARIZ — Kompaktno se nadaljuje stavka za zvišanje mezd. Stavka traja že dva tedna. V sredo so stopili v stavko tudi pekovski uslužbenci. Zgleda, da bo Pariz zaradi timoglavosti delodajalcev ostal brez kruha.

Zveza enotnih sindikatov je edina sindikalna organizacija, ki se proti temu odloku dosledno bori, medtem ko vse druge stranke in skupine skušajo previdno zamolčati podražitev. Prav posebno žalostno vlogo igrajo titovisti, ki so preko svojega italijanskega glasila »Corriere di Trieste« dejansko pridržali temu odloku. »Primorska«, ki se za toliko demagoško žene za skoristi delovnega ljudstva, je ob tej priliki umolknil in se za to vprašanje ne zmeni.

LONDON — V nedeljo se je zgodila v Siggeston (Wales) najstrašnejša nesreča v zgodovini letalstva. Iz neznanih vzrokov se je letalo tipa »Fudor« raztreščilo na tla in povzročilo smrt 78 oseb. Te dni se je žalostna serija nesreč nadaljevala.

100 ODST. GLASOV ZA STALINA Volitve v Sovjetski zvezi so bile manifestacija miru

MOSKVA — V nedeljo so bile v Sovjetski zvezi druge povojne volitve. Pravočasno so bile sovjetske volitve pravcati plebiscit znanja v sedanjo mirobiljno politiko sovjetske vlade in VKP (b) ter v velike voditelje Stalinavskega roda. Vsa Sovjetska zveza je ta dan praznovala z velikimi manifestacijami, v katerih je sovjetsko ljudstvo izrazilo svojo odlično voljo braniti mir, svojo politično in gospodarsko ureditve ter svobodo vseh narodov na svetu.
Volivnih upravičencev je bilo 111.110.372. Od teh je volilo 111 milijonov 090.010 volivcev, t. j. 99,98 odstotkov. Lista partijev in nepartijev je prejela 110.788.375 glasov, t. j. 99,73 odst. Proti kandidatom je volilo 310.146 volivcev, t. j. 0,27 odstotkov. Takih rezultatov ne volivah še ni bilo v Sovjetski zvezi. Tov. Stalin je bil v volivnem okraju, kjer je kandidiral, izvoljen s 100 odst. glasov.
Pomen teh volitev je velikanski, ako računamo, da so to najdemokratnejše volitve na svetu, kjer

prihaja od izraza volje delavcev, kmetov in naprednih izobražencev, ne pa volja trstov, monopolistov, kapitalističnih tvrditv itd., kakor se to dogaja v zahodnih kapitalističnih deželah.

IZJAVE PEKINGA
»O japonskih vojnih zločinih« PEKING — Radio Peking je ameriškomu diktatorju na Japonskem, Mc Arthurju odredel pravico izpustitve japonskih vojnih zločincev. Radio je izjavil, da bodo japonski kriminalci sojeni od kitajskih oblasti, ako bo prišlo do njihove aretacije.

Nesramno ameriško vmešavanje v Grčiji
ATENE — Ameriški poslanik v Grčiji, Grad je izjavil kralju Pavlu, da mora napraviti konec krizi, ki je zajela grški parlament po volivnih izidih. Grad je tudi izjavil, da v Washingtonu so zaskrbljeni in zahtevajo čimprejšnjo sestavo nove, »trajne in pohlevne vlade.

Policija Scelbe je v Benetkah ponovno prelila delavsko kri

Mogočne protestne manifestacije po Italiji - Solidarnost tržaškega delavstva

BENETKE — Scelbova policija je ponovno pokazala svoj razbojniški obraz. Klerofašistična vlada, ki iz dneva v dan dokazuje svoj morilski značaj, je ponovno ukazala, naj se strelja na italijanske delavce, ki zahtevajo kruh in delo. Tokrat je policija streljala na delavce ladjedelice »Breda«, ki se že več tednov borijo proti odpuštom iz te več tednov ne prejemajo plačila za svoje delo.
Namesto, da bi vlada nudila svojo pomoč hirajoči ladjedelici, je poslala zoper delavce svojo zločinski policijo, ki je v divji gonji razkoračilo izmed katerih sta dva zelo težko ranjena, tako da se ne ve, če bosta mogla preživeti.
To se je dogodilo v torek zjutraj, ne da bi delavci dali povod za to razbojniško akcijo, ker niso noben način ogrožali policijske sile. Policija je streljala neposredno v množico, potem ko je zveriskio napadla s pendreki in solznimi bombami gruče delavcev, ki so raz-

deljevali mimoidočim neke letake, v katerih so razlagali vzroke gibanja.

Takoj po pokolju, so Benetke utihle. Kakor na določen znak so vsi delavci stopili v stavko; zapirali so se trgovine, javni lokalji; trnjavajo se ustavili. Vest o novem pokolju je pretresla vso Italijo. Vsa benetška pokrajina je kot ena samo moč stopila v stavko. Povod so bile velike manifestacije delovnega ljudstva, kakor v Benetkah, kjer sta govorila župan Gianquinto in tajnik Delavske zbornice sen. Flechia.
V sredo so stopile v stavko še druge province. Vsa Emilija je stavkala. Protestne manifestacije in stavke so bile v Lombardiji, Piemontu, Liguriji, itd.
CGIL je v sredo naslovlila vsem parlamentarnim skupnam predlog za pokrenitev preiskave. Pozivu CGIL so se odzvale KPI, PSI in PSU.

Povod vlada veliko ogroženje. Policija pa surovo nastopa proti manifestantom.
Tudi tržaško prebivalstvo ni moglo izostati iz solidarnosti akciji z v tako kratkem obdobju težko prizadetimi delavci bližnje republike. Zveza enotnih sindikatov je v sredo poslala solidarnostno brzojavno besniški delavski zborici. Prav tako so to storile druge organizacije: žena, demokristična solidarnost, KP STO, mladine, partizanov, itd.
Vsekakor je ta nov pokolj v italijanski republiki najboljši dokaz, kako srešuje socialna in gospodarska vprašanja vlada, ki je v dvinjama anglo-ameriškomu imperializmu in prodala Italijo vojnim hujskačem.

Toda italijansko ljudstvo ne bo dovolilo, da bi se tako stanje nadaljevalo v nedogled. Odlučno so zoperstavilo tem morilskim poskusom klerofašistične vlade. To nam dokazujejo velikanske protestne manifestacije po vsej Italiji.
Začetek zasedanja odbora miru
STOKHOLM — V četrtek se je začela v tem mestu seja Izvršnega odbora Svetovnega pokreta partizanov miru. Zasedanje je otvoril predsednik Joliot-Curie. O poteku seje bomo podrobneje poročali v prihodnih številki našega lista.
Ali se bo belgijski kralj povrnil?
BRUSELJ — V nedeljo je bil v Belgiji referendum za povrnitev na prestol kralja Leopolda III., znanega miljenca nacistov. Za povra-

tek kralja je glasovalo 57,2 odst. volivcev, proti pa 42,3 odst. Zaradi premale večine vlada v Belgiji velika zmešnjava. Protinacistične stranke so odlošile napovedati splošno stavko, ako se kljub taki nezadovoljni večini kralj povrne.

1.270.000 delavcev stavka na Japonskem

TOKIO — Razširja se na Japonskem stavkovo gibanje za zboljšanje delovnih in življenjskih pogojev. Te dni sta stopila v stavko sindikata kemične in kovinarske industrije s svojimi 330.000 delavci. Stavka tudi preko 160.000 rudarjev. Celokupno število delno ali popolnoma stavkajočih na Japonskem je presseglo 1.270.000 delavcev.

WASHINGTON — Ameriška vlada je odrekla vizume za vstop v ZDA mednarodni delegaciji partizanov miru, ki je imela namen predložiti Kongresu poslanico miru.

Kaj pripravljajo gonja proti slovenskim šolam?

Zadnjič smo se dotaknili vprašanja nove gonje, ki jo je sprožil protislovenskim šolam jezuitski list »Giornale di Trieste«. Moralno in materialno odgovorni za to gonjo niso bili zelo težavno zahtevati, naj bodo objektivni in praktični, ker so se v 25 letih fašističnega gospodarstva nalezili fašistične miselnosti, na kateri še danes vztrajajo v imenu »atonske svobodenosti«, marveč predvsem anglo-ameriške oblasti, ki danes vedrjo v Trstu.
Toda tudi to ni dovolj za označbo nesramnega početja italijanskih šovinistov v obliki krščanske moralke, ki je vse prej kot krščanska in demokristična. Vzrok za to gonjo so s svojim izdajalskim stališčem nudili prav dosledni branilci slovenskih pravic na Tržaškem, titovisti. Vse to bo morda marsikateremu našemu človeku zdelo kot absurd. Vsekakor pa je kruta resnica. S svojim stališčem za razkazanje STO, za priključenost cone B k Jugoslaviji za prepustitev cone A Italiji in za nadaljevanje anglo-ameriške okupacije so titovisti prodali naše slovenske interese italijanskim šovinistom in imperialistom in so nas tako izpostavili neposrednemu napadu protislovenskih krogov.

Da bi dobivali pomoč anglo-ameriških vojnih hujskačev in da bi, z anglo-ameriški puškami in topovi držali pod neznoznim jarmom jugoslovanske narode, so moralni nekaj prepustili imperialistom. Prepustili so jim koroške Slovence, ki jih avstrijski prepustili krogi razarodujejo, prepustili so jim v zadnjem času tudi tržaške Slovence, ki naj bi stuzili kot plačilo za gospodarjevo naklonenost in kot žrtve na oltarju evišjih atomskih interesov.
Zato se titovisti nimajo kaj razburjati, ako »Giornale di Trieste« pisari po fašističnem vzorcu in českušda dopovedati oblastem, da je evra obdila in da je zelo primerno ukiniti slovensko šolo in pahniti Slovence v novo srednjeveško suženstvo fašističnega kova. Titovisti bi morali iz sramu molčati, bi se morali skriti, ne pa iznašati svoje demagoške, ki ne more preplepiti nikogar in ki ni nič drugega kot voda na mlica »Giornale di Trieste« in krogom, čijih koristi brani.

Zelo dobro pa je, da se povrne k tržaškim jezuitom, ki si niso mogli kaj za časa volitve in so se po podelitvi sprejajali, da bi v slovenskem jeziku lovili naučevce. Prvemu je sledil drugi se obkajestniški članek. Gospodje demokristjani so kakor oni belogardisti-

ni duhovniki, ki so za časa NOR klali uteje partizane v imenu Boga, Sina in Sv. Duha. Na vse gro kričijo, da se borijo za civilizacijo, cattolica, apostolica, romana, cristiana, itd. in se pa ne zmenijo za svojega bližnjega. V imenu civilizacijo cattolica, apostolica, itd. hočejo preko svoje policije delavce po vsej Italiji, v imenu te civilizacije obsojajo partizane, ugonabljajo Italijo, prodajajo italijanski narod in njegove interese anglo-ameriškim vojnohujskaškim mogotcem nazadnje, kakor je logično, hočejo utopiti v kapljici vode tudi Slovence, ker pač Slovenci po njihovem mnenju niso ceristiani, niti apostolici, niti romani, niti cattolici itd.
»Giornale di Trieste« hoče prepričati oblasti (kakor da je potrebno ta prepričevalna akcija...! jih prepričati...!) da Slovenci ne potrebujejo slovenskih šol in da se jim morajo odvzeti vse one borne »šolske pravice, ki so si jih priborili v težki borbi proti fašizmu.

»Giornale di Trieste« ne more pojmovati, da bi Slovenci imeli svoje šole, akoravno jezuitsko pravna, da imajo tudi Slovenci pravico do izobrazbe v materinem jeziku.
Mi se radovedno sprašujemo, kaj hoče doseti »Giornale di Trieste«

z uprizoritvijo te gonje proti našim šolam. Prav dobro vemo, da je ta list nekako poluradno glasilo oblasti in zato se nam vrnja misel, da hoče oblast pripravljati kak nov demokristični ukrep proti slovenskemu šolstvu.

Po ukinitvi 23 razredov slovenskih osnovnih šol se je bila poleg kampanja proti nam. Sedaj pa se je kar nenadoma oglašil preglušiliv trušč šovinističnega pisana. Začel je dokazati, da je na slovenskih šolah prevred profesorjev, učiteljev, da imajo slovenske šole prevred poslopji, da je malo učencev, itd. Celo laži se je mislu poslušuje, ko ugotovljaja, da v Domju leta 1945 ni bilo italijanske šole, sedaj pa da se je ustanovila.

Vsem je znano, da do leta 1945 ni bilo ne slovenske ne italijanske šole in da je obe šoli ustanovilo tamkajšnje prebivalstvo. V smislu te lažne hoče torej pozivati na nadaljnje omejitve slovenskega šolstva.
Tega pa ne dovoljujemo. Nam, Slovcem pripada pravica do slovenske kulture in do slovenskega šolstva in te pravice nam ne more odrekat »Giornale di Trieste«, ta zločni jezuitski listič, ki je prepunoljen s protislovensko, protikomunistično, protisovjetsko in protislovensko histerijo.

PRIHODNJA OBČINSKA SEJA BO V TOREK 21. MARČA

Demokristjani se protivijo predlogom komunistov za rešitev stanovanjske krize

Četrtekovi seji prejšnjega tedna se je v tržaškem občinskem svetu zaključila diskusija o vprašanju ukrepov in socialnega svetovalca DC Harababa. V svetovalcu je v dolgovremem govoru skupno upravičilo delovanje odbora in demagoško napadel komunistične svetovalce. Komunistični svetovalec im. Braun je običajno predložil resolucijo za odločitev o rešitvi precega vprašanja ljudskih hiš, kar bi nudilo komunistični stranki v obdobju brezposelnosti. Inž. Braun je predlagal, da se zgradi okrog 8000 stanovanj. Predlog predvideva takojšnje izvedbo ukrepe v smislu razpisne zakonititalijanske republike in v ustanovitvi podjetij, ki bi pobudo financirala.
O domni za mladenke je govoril Pizzul, Monciatti (BI) pa je predlagal občinskemu odboru in komunistični stranki, naj se odloči za rešitev, kaj komunistični svetovalec je svoj resoluciji za rešitev vprašanja ljudskih hiš, ki je zvezna svetovalka, začela govoriti o velikim gla-

ki vlada v Trstu. Iznesla je več primerov v bedi živčevih družin in pozivala, naj bi se vse to rešilo v duhu »krščanske dobrote«, medtem ko jo ji je v Radich v medijem delu, da se to da rešiti samo v duhu pravčnosti. Govorila je zelo dolgo, konkretnega pa ni povedala prav nič.
Na petkovi seji pa se je začelo obravnavanje vprašanja stanovanjske krize.
Seja se je začela s poročilom odbornika Visintina, ki je kljub po-

skusom omilne moral priznati, da je stanovanjska kriza zelo huda. Vojna je uničila 2000 hiš, težko poskodovala 2077 in delno poskodovala 14.800. Takoj po osvoboditvi je bilo 2263 družin brez strehe, 5064 družin v težko poskodovanih poslopjih in 6243 družin v delno poskodovanih hišah. Vprašanja se ni moglo rešiti zaradi revizivni Vojaske uprave, pomanjkanja privatne iniciative v gradnji hiš, visokih cen gradbenega materiala. Bil je zgrajenih samo 1065 stanovanj, IACP pa je zgradila 300 stanovanj.
Diskusija je bila zelo medla, ako izvzememo intervencije komunističnih svetovalcev. Demokristjani so skušali prezreti konkretni predlog kom. svetovalca inž. Brauma za rešitev stanovanjske krize in za omejitve brezposelnosti. Kljub temu pa je moral občinski svet priznati »neke stanje našega mesta v tem vprašanju. Odbor je obljubil, da bo v teku tega leta dogradilo 5000 stanovanj, ako se bo našel potreben denar.
Nato so se obravnavala nekaj manjša vprašanja. Prihodnja seja bo v torek 21. marca.

Tržaški delegatki na kongresu italijanskih partizanov

TRST — V dnevi 23. in 24. t. m. bo v Rimu kongres italijanskih Glavnih odborov ANPI je povabil ZP STO, naj pošlje svoje delegacije. Naša partizanska organizacija se je odzvala temu povabilu in določila, da bosta šli v Rim v imenu partizanov Ester Cossutta in Kristina Malalan. Naj tovarišti poneseita italijanskim partizanom izraze solidarnosti in hvatnosti ne samo naših borkov, marveč vsega partizanskega pokreta našega ozemlja.

LAŽNI PARLAMENTARIZEM je krinka fašistične vlade Jugoslavije

Objavljamo izveček članka tov. Goluboviča, ki ga je objavil list «ZA trajen mir in ljudsko demokracijo».

Januarja t. l. so bili izbrani kandidati v ljudsko skupščino Jugoslavije in za 26. marec so bile napovedane volitve.

Prejšnja skupščina je bila izvoljena oktobra 1945. kot Ustavodajna skupščina in je leta 1946. postala ljudska skupščina. V tistem času je ljudstvo Jugoslavije strnilo svoje vrste za demokratizacijo svoje države, za nezumljivo bratstvo med SZ in Jugoslavijo, ki se je že izrazilo v pogajanjih med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, za udržiteljnost bratstva in prijateljstva med narodom Jugoslavije, ljudskih demokracij in vseh naprednih sil sveta v borbi proti imperializmu in vojnim hukucem. Delovno ljudstvo Jugoslavije je zavedalo, da je edino tako mogoče zagotoviti si svobodo in neodvisnost ter zaščito pred imperialistično sužnostjo.

Program Ljudske skupščine, ki je bila izvoljena leta 1945., in politično usmeritev odposlancev sta nazvidno odgovorjajala zahtevam delavskega razreda Jugoslavije. Ljudska skupščina je bila dožnja udržiteljnosti NOB ter pomagati delovnemu ljudstvu pri neposrednih nalogah na poti prehoda iz kapitalizma v socializem. Preko 90 odst. takratnih volivcev je oddalo svoj glas Ljudski skupščini kot zaupnemu organu, ki je imel nalogo ostvariti konkretne in zgodovinske naloge.

Tekom dveh let svojega obstoja je skupščina delala v prid delavskim množicam, in ustvarjala demokracijo v državi. Proglasila je bila Republiko, proglašeni so bili ljudski odbori, izvedla se je agrarna reforma (ki je nedokročena), nacionalizirane so bile industrije, večje trgovine, banke itd. V zunanji politiki pa je izvajala željo ljudskih množic za udržiteljnost prijateljstva in zveze s Sovjetsko zvezo, državam ljudskih demokracij in ostalih naprednih sil sveta.

Leta 1947. ko je delovno ljudstvo delalo na izboljšanju gospodarskega položaja svoje države, ki je bila popolnoma uničena od vojne, je buržoazna klika Tita-Rankoviča v službi anglo-ameriškega imperializma začela uvajati v državi metode fašističnega režima.

Odstranila je iz odgovornih mest najboljše predstavnike delavskega razreda ter je na ista postavila zagrizene nacionaliste, šoviniste, fašiste, buržoazne intelektualce, kulake itd.

Spomladi leta 1948. ko je Titova klika odkrilo pokazala svoje izdajstvo, ji je tudi Ljudska skupščina sledila ter postala orožje špijonov in provokatorjev.

Kako naj se razlaga nenaden prehod Ljudske skupščine in njena kapitulacija pred bando fašistov, izdajalcev in agentov imperializma? Sestava Ljudske skupščine nam daje odgovor na to vprašanje.

Od svojega začetka so bili v Ljudski skupščini nekateri resnični predstavniki delovnega ljudstva, ki jih je titofašistična tolpa aretirala: Hebrang, Zujevič in dr. Pomagala ji je pri tem večina odposlancev, ki so predstavljali veliko in srednje buržoazijo, in ki jih je klika sistematično vpelevala v skupščino in na katere je računala kot na oporo v borbi proti svojem ljudstvu.

Jasno je, da taka «Ljudska skupščina» ni predstavila ljudskih množic, Odvzem demokratičnih svobod delovnemu ljudstvu, aretacije in pokolji najboljših sinov delavskega razreda, ki so ostali zvesti socializmu; uvajanje fašističnih metod v državni ustroj, spreminjanje komunistične partije in masovnih organizacij v pomožne policijske organe izročitelje policiji in sodišču številnih odposlancev, nasprotnim smratnemu izdajstvu delavskih množic, vse to je Ljudska skupščina izvajala in podpirala.

Banda Tita-Rankoviča je izkoristila «Ljudsko skupščino» pod pretravo ljudskega zastopstva, da bi na ta način prikrila svoje izdajstvo in fašistični režim.

Ko ji je uspelo uničiti revolucionarno jedro v Ljudski skupščini, ki so ga ustvarili Zujevič, Hebrang in

dr., jo je klika s pomočjo fašističnih in šovinističnih elementov ter reakcionarjev znanih buržoaznih strank podvržla sebi in končno zavladala nad njo.

Po odloku o volitvah za novo «Ljudsko skupščino» je Titova klika sprožila propagando o «demokratičnih svobodnih» v državi. Beograjski voditeljem se evolutivne bile nujno potrebne, ker so na ta način mislili prikriti delavskim množicam dejansko stanje fašističnega režima v državi.

Titova klika se je s proglasitvijo evolutivne znašila pred katastrofalnim stanjem. Ona brani interese izkoriševalcev z gesli ljudske oblasti o agrarni socializem itd., lažni, objubami, zagotavljanji, povorbami, klevetanjem itd. Beograjske lutke Wall Streeta prikrivajo širjenje kapitalizma v državi, kolonialno izkoriščanje in izkoriščanje njenega gospodarstva v korist zapadnim imperialistom z besedami o agrarni socializem, o splanškemu organiziranju gospodarstva itd.

Engels trdi, da vsakemu, ki povzira resnico in brani interese izkoriševalcev z revolucionarnimi gesli, je poraz zagotovljen. Prav v takem položaju se sedaj nahaja Titova klika, ki že čuti svojo neizbežno propast. Jugoslovanskemu ljudstvu pa je iz dneva v dan jasnejše, da Titova klika zagovarja interese kapitalizma in notranjih izkoriševalcev.

Titova klika, ki ne more računati na oporo delavskim množicam, išče v vrstah izkoriševalcev, katerih interese dosledno brani.

Volitve ji morajo ezasotiviti izvolitev največjega števila nacionalističnih in fašističnih kandidatov v skupščino, tistih ki so se v zadnjih dveh letih najbolj izkazali v borbi proti delavskemu razredu, SZ, državam ljudske demokracije in taboru socializma na splošno.

Toda ni samo Titova klika, ki bi hotela izboljšati svoj položaj; tudi buržoazija in kulaki želijo udržiteljnost svojega mesta. Angloameričani pa se zahvaljujejo vprav evolutivam za svoje položaje, ki so jih dobili v Jugoslaviji.

Angloameriški imperializem se zaveda, da Titova klika ne bo mogla še dolgo časa prikriti, da ni v službi anglo-ameriškega imperializma, kakor ne bo mogla še dolgo časa ostati na dosegednem položaju. Mogotci Wall Streeta hočejo imeti čim večje število predstavnikov buržoazije v skupščini Jugoslavije.

Na zadnji seji meseca januarja je titovska «Ljudska skupščina» izdelala nov volilni zakon, ki se razlikuje od starega (z republiko listino in listo avtonomnih pokrajin) v tem, da o uvedbi kandidiranja po okrajih. Stari način voliev je zahteval velike in dobro organizirane stranke ali politične skupine, ki so bile zmogne predlagati svoje

kandidate ter voditi široko agitacijo v korist delavskemu razredu.

Nov volilni sistem je v skladu z interesi buržoazije, katerega sta pozdravila radio London in anglo-ameriški tisk, ki pravi, da sedanjim sistem pomeni začetek demokracije. Anglo-ameriški imperializem se poteguje za svoje estare prijatelje, katerim titovci zagotavljajo vstop v skupščino. Tudi buržoazni krogi lahko izberejo iz svoje srede kandidate za skupščino. Po novem sistemu bo lahko volilo 135.000 sodelavcev sovravnika v volilni, 7000 fašističnih vojnih zločincem, na desetine tisocev fašistov, ki so zbežali iz države in ki so se povrnili v oporo Titovi kliki v borbi proti jugoslovanskemu ljudstvu. Obenem pa Titova klika odvzema svobodo glasovanja najboljšim borcev, ki jih muči, preganja in pošilja v taborišča.

Delavski razred Jugoslavije naj bo gotov, da evolutivne ki bodo 26. marca ne bodo v ničemer izboljšale težeke stanja v Jugoslaviji. Prepričani so, da z revolucionarno borbo in uničenjem Titove klike bo zagotovljena svoboda in obramba pridobitev narodno - osovobodilne borbe. V geslom povrnitve Jugoslavije in miru in demokraciji, tesnega prijateljstva s SZ in državami ljudske demokracije, se bo jugoslovansko ljudstvo združilo v borbi za osvoboditev in uničenje fašistične bande Tito, Karđelj, Džilas in Rankovič.

Tragična volivna burka v coni B

Pri organiziranju "volitev" titovci uživajo pomoč imperialistov

Ko je titofašistična vlada Jugoslavije objavila vest o prihodnjih volitvah in uvedla način okrajne kandidiranja, je radio London dejala: «Nov volilni zakon v Jugoslaviji je korak naprej k resničnemu demokratičnemu ustroju». Radio London je s tem hotela reči, da je titofašistična klika celo na formalen način začela izvajati navodila imperialističnih gospodarjev o demokratizaciji Jugoslavije in gojiti željam anglo-ameriških monopolistov v pogledu sklepanja zavezništva z jugoslovanskimi reakcionarimi ostanki.

Komedija, ki jo je uprizorila beograjska vlada v Jugoslaviji, se bo 16. aprila ponovila v coni B. Tegu dne bodo namreč eprve povojne volitve na tem področju STO, kjer se tako odkrito odpravljaja vsaka sled demokratičnega življenja in kjer je prebivalstvo slovenske, hrvatske in italijanske narodnosti podvrženo nezalisanemu policijskemu terorju.

Dejstvo, da so se titofašisti cone B prav v tem trenutku spomnili na uprizorjanje volivne burke, nam pove, da bodo te volitve imele namen pokazati svetu, da prebivalstvo cone B odobrava barantanje, ki so ga sklenili izvesti titofašisti po predhodnem dovoljenju imperialističnih gospodarjev in s privolitvijo De Gasperijeve vlade, ki se tako uslužno vede napram Beogradu in titofašistom. Te volitve torej naj bi bile to, kar so imele biti po načrtih demokristjanov, imperialistov in drugih reakcionarnih strank lanske tržaške volitve: to je «plebiscitna iregularna kandidiranja, plebiscitna klečeplaštva do gospodarjev v ukazov. Razlika med volitvami v coni B in volitvami, ki so bile lani v coni A, je ta, da bodo 16. aprila prebivalci cone B volili pod znakom najhujšega policijskega terora, ki ga pojmuje zgodovina.

«Plebiscit» za titofašizem in policijski teror sta dva kraljici, ki že danes nam povesta, kakšne bodo te tragične volitve, v katerih ne bo spregovorilo prebivalstvo cone B. marčev bo spregovorilo nasilje fašističnega značaja, bodo spregovorile razbojniške tolpe Nanosovega tipa.

Prav te dni je krvnik cone B polkovnik titofašistične vojaške uprave, Lenac naslovil Varnostnemu svetu neko svoje poročilo, v katerem skuša dokazovati, da cona B živi v najboljšem ozračju demokracije in gospodarskega procvita. In prav te dni je okupacijska oblast odredila carinsko unijo z Jugoslavijo, t. j. nadaljnji korak k popolni priključitvi tega področja STO k Jugoslaviji, ki deželi, ki ječi pod nezalisanim terorjem fašistične tolpe, o kateri radio London pravi, da se približuje demokraciji in kateri tako ljubezivno in blagohotno posojajo milijone in milijone dolarjev ameriški kapitalistični krogi.

«Upravne volitve» v coni B se bodo vršile torej v ozračju imperialističnega pritrevanja titofašistični politiki.

Neko drugo dejstvo nam dokazuje, da titofašisti uživajo v svojih volivnih pripravah vsestransko pomoč imperialistov in njihovih poiznih hlapev. Zgleda pač, da bodo na volitvah nastopili poleg titofašistov tudi titopodstanišči Sporerjevega kova in neki socialisti, ki so si nadeli ime socialistične stranke STO. O titopodstanišči so vsi naši ljudje na jasnem, ker vedo, kdo jih je ustanovil, kdo jih podpira in ker vedo, da morejo imeti svoje sežede v coni B samo stranke, ki so v tesnih hlapevskih stikih z jugoslovansko okupacijsko oblastjo. Ono domnevo socialistično stranko STO pa je pred leti ustanovil sam Stoka, sveltikano titofašizma. Večkrat se je Stoka bahal, da je to stranko ustanovil v Piranu in celo nakazal anačins nje ustanovitve.

Danes pa je ta stranka objavila svojivni program, ki je eno samo demagoško frazrostvo po štiju in navadi vseh titofašističnih nestvarov. Toda naznačilneje je dejstvo, da v nekem ostavku ta program pravi, da se socialisti» cone B strinjajo s stalščim Sporerjevimi titopodstanišči in Stocovimi amependistov Stocovi neodpendentisti pa so znani kot najslušnejši hlapič anglo - ameriškega imperializma. Saj je odv. Stocca v tržaškem občasnikem svetu dejal, da je poljače biti spletačen prvoga od blažence drugega razreda.

Tudi v tem slučaju vidimo, da sta se srečali dve kreaturi: nestvor titofašizma in nestvor anglo - ameriškega imperializma. Oba nestvora sta torej na isti liniji in zasledujeta isto protiljudsko in protikomunistično politiko, ker je — dobro se je zapomniti to — Stocca v tržaškem občasnikem svetu izjavil, da ga bo vsaka protikomunistična stranka našla na njeni strani.

Vsekakor je zanimivo torej, da se titofašisti razkrinkuje na vsakem koraku in da se pove ljudem, kaj so in za koga delajo.

Jasno je torej, da uživa fašistični režim cone B vso podporo imperialistov, kakor jo uživa fašistični režim Francove Španije in monarhističnega Grčije. Zato bodo volitve v coni B karikatura volitev, kakor so bili referendumi za časa fašizma v Italiji in kakor so referendumi v Francovi Španiji.

Volja ljudstva ne bo pri teh volitvah igrala nobene vloje. Prebivalstvo cone B bodo titofašisti gnali na volitve pod policijskim pritiskom. Kako naj bodo te volitve svobodne, ko niti en demokrat ne more povedati svojega demokratičnega mišljenja? Kako morejo biti demokracične te volitve, ko se za njimi na desetine in desetine desetin demokratov in komunistov, ki se protivijo naraščajočemu fašističnemu terorju, imperialističnemu hlapevstvu takozvane ljudske oblasti in gospodarskemu izkoriščanju sestradanega ljudstva? Kako naj bodo svobodne te volitve, ki se vršijo v znamenju ostudnega prvosi-vojezjima in protikomunizma, v znamenju umorov najboljših sinov slovenskega, hrvatskega in italijanskega prebivalstva cone B? Kako naj bodo demokratične te volitve, ko je vsak demokrat izpostavljen krutemu mučenju policijske oblasti?

Volitve 16. aprila v coni B bodo volitve marshalliziranega in atlantiziranega ozemlja, bodo volitve, ki jih uprizorjajo najhujši sovražniki svobode, demokracije in napredka v svetu; bodo volitve, ki jih vodijo zakleti sovravniki miru v svetu.

Prebivalstvo cone B ne bo volilo za titofašizem, za vojno proti Sovjetski zvezi, za lastno izkoriščanje, za nadaljne revkizacije, za teror fašističnega kova. Prebivalci cone B bodo titofašisti prisilili na volitve s bajonetni svojih vojakov in policistov. Toda te volitve ne bodo izrazile volje prebivalstva cone B, ker to prebivalstvo zahteva skupno s prebivalstvom cone A mir in mirno življenje, zahteva imenovane guvernerja, združitve obeh con, odhod okupacijskih čet.

Ta volja in želja naših ljudi v coni B prihaja vedno bolj do izražanja v odkritem puntanju proti izklop tamkajšnje fašistične oblasti kljub vsemu policijskemu terorju.

Tednik "Novi časi" o razkritjih nemških generalov

RESNICA O "ČUDEŽU PRI DUNKERQUE"

ška armada pod poveljstvom generala Kuechlerja znatno slabša od sil, ki so ji stale nasproti. Poleg tega je bila teji armadi pot zaprtja z omrežjem kanalov in vodnih poti, ki jih je bilo zelo lahko braniti. (str. 124.)

Borbenost zavezniških čet je bila uničena tekom devetih mesecev brezdelja, v času ko je dobila vojna naziv smešne vojne. Armade so bile demoralizirane od voditeljev, ki so napovedovali bližnji konec vojne in objubljali, da se bodo nemške sile kmalu obrnile proti Vzhodu, proti Sovjetski zvezi.

Razkrajajoči duh zavezniškega vojaškega poveljstva je se širil v armadi in služil hitlerjevskim ciljem. Nemški generali ne smatrajo za potrebno da bi to še prikrivali.

Po pričevanju generala Kleista, ki je vodil prodor skozi Ardenne, je bilo napredovanje proti Meusi podobnejše teku čez drn in strn, nego običajnim vojaškim operacijam:

«Resnega odpora ni bilo. In to na vso srečo, kajti moje toplotnito je imelo le 50 izstrelkov za vsako baterijo. Če bi bile francoske čete primerno preskrbljene s protitankovskimi topovi, bi mi nedvomno občutili resne posledice. Tanki tipa «Mark I», ki smo jih uporabljali, so bili zelo ranljivi. Vendar so bile francoske divizije na tem področju slabo oborožene in slabega sestava». (str. 133-134.)

Dodajmo še, da je po priznanju generala Thoma, ki je poveljeval pokretnim nemškim silam, Hitler je imel za časa vdora v Francijo 2400 tankov in ne 6.000, kot je to izjavili francoski in angleški tisk. General Thoma izjavlja:

«Francoski so imeli ravnateljsko tankov, toda njihovi so bili boljše od naših; le da so bili našli nekaj hitrejši od njihovih. Le zahvaljujoč našim sposobnostim manevriranja smo potokili Francoze». (str. 100.)

Ko so izsilili prehod preko Meuse in se obrnile proti zapadu, Kleistove čete niso našle na odpor; prodirale so v odprtino, ki je bila odprta v zaledju levega krila zaveznikov v Belgiji.

20. maja je oklopni armadni zbor Guderiana dosegel Abevile in prerezal na dva dela zavezniške si-

naert v celoti skladal z nacističnim načrtom in to zato, ker so Nemci mogli prilagoditi svoje ukrepe, zahvaljujoč se točnim informacijam o zavezniških načrtih. Te informacije so dobili Nemci iz Bruselja.

V trenutku, ko se je sprožil čelni napad proti Nizozemski in Belgiji, je prevladovalo splošno mnenje, da Nemci razpolagajo z ogromnimi silami. V resnici izhaja iz pričevanj nemških generalov, da smo uporabljali za ta napad, posebej na proti Nizozemski. V bojih proti Nizozemcem je bila 18. nem-

le. Nemške sile so se valile skozi zaledje angleške vojske. Glavna množica angleške vojske se je nahajala na dnu Belgije. Ko je prekinila zveze med angleškimi ekspedicijskimi silami in njihovim zaledjem, Guderian poskušal odrezati Angležem dostop do morja.

In tukaj se je po pričevanju nemških generalov zgodil dogodek, ki ima tudi danes zelo veliko važnost za vse svetovno javno mnenje. Pričevanje nemških generalov razpršuje lažnivo bajko o čudežu pri Dunkerque, ki so jo toliko let gonili Churchill in njegovi učenci.

Pričevanje nemških generalov razkrinkuja lažnivo in faštilikatorja Churchilla. Iz pričevanj nemških generalov izvemo, da so se angleške čete mogle umakniti iz Dunkerque, samo zahvaljujoč se Hitlerjevi intervenciji, ki je v odločilnem trenutku ustavil zadnji naval nemških čet.

Liddel Hart s temi besedami opisuje tok dogodkov okrog Dunkerque:

«Okoliščine, v katerih se je rešila angleška armada in v katerih se je sama Anglija rešila pred invazijo, so bile zelo čudne. Tukaj je resnica v popolnem nasprotju s splošnim mnenjem o teh dogodkih.

Da se piše o stanju ene države je potrebno mnogo več. Predvsem je treba imeti človeško zavest in moralno naprednega družabnega delavca. O tem je celo eden izmed njih hotel nekaj napisati, kar pa vsega tega nima ne on in ne nobeden izmed njih.

V Jugoslaviji ni tako, kot te epričes prikazujejo.

Sadanj Jugoslavija je zemlja krvavega fašističnega terora, pororišče imperialističnega bruhanja mržnje in sovratva do komunistov in delavstva. Jugoslavija je zemlja, ki so jo ponovno pahnili v kapitalistični jarem.

Se skriva pod krinko socializma, predstavlja najbolj ciniden sistem izrabljanja delavcev. Za svoje 16-Državni sektor gospodarstva, ki urno delo, delavci dobijo bedno plačilo, od katere v splošnem pomankanju in dragini ne morejo živeti niti dobrih 10 dni v mesecu.

Kilogram masti stane 700 din, kg sladkorja 400 din, kg moka 200 din. (služaju je pripisati, če se te sploh dobi). I obleka od slabega blaga 10-12.000 din, par čevljev 6-8.000 din; s takimi cenami morajo živeti delavci in uradniki z mesečno pla-

IZ "PRIČEVANJA,, CASSOU-A, ZILLIACUSA IN ADAMIČA

LAŽI PLAČANIH "KULTURNIH,, AGENTOV ne bodo prikrije resnice o Jugoslaviji

čjo od 2.800 do 4.000 din. «Garantirana» preskrba obstaja le na papirju.

S temi odredbami je delavski razred oropan vsake možnosti do zaščite. «Enotni sindikati» ne predstavljajo želje delavcev in drugih uslužbencev. So agentura domačih in zunanjih kapitalistov ter Rankovceve Udbe. Vsak poskus kritike, protestov ali stavke zadušujejo, a kjer se čutijo bolj slabotni pripeljejo Udbovske razbojnice, ki s krvjo delavcev zadušijo vsak protest ali zahtevo.

Vodstvo Titovih «Enotnih sindikatov» se je izneverilo in je izdalo slavno pretekelo in tradicije delavskega sindikata Jugoslavije. Izpostavljeno težkemu nadurnemu delu, suženstvu, izžepavanju, oropano najnujnejših pogojev za življenje, delovno ljudstvo Jugoslavije je padlo v neznošno bedo.

Jetika in druge bolezni vladajo v družinah delavcev.

Ne glede na težko zdravstveno stanje delavcev, zdravniki socialnega zavarovanja odbijajo dovoljenje od Udbe za zdravljenje je 5-6 službajev bolezni, katerim lahko odobrijo zdravljenje. To pa radi tega, ker se titovci strogo držijo dogovorov za izvoz ter da bi čim boljše zadovoljili Anglo-američane in države Marshallovega načrta, kar je v veliko škodo zdravstvenemu stanju delavcev.

Da ne bi zdravniki presegli izdanih dovoljenj za zdravljenje, jih pri tem strogo kontrolirajo sindikati in Udbe. Zdravnike ki delajo po svoji vesti pa odpuščajo iz službe in jih proglašajo za sabotežerje pet letnega plana.

Delovni kmetje, prisilno prigrnani v ezadruge» so podvrženi izkoriščanju kulakov in države. Znano

je, da so kulaki, predsedniki vaških odborov, ob priliki oddaje viškovi prideleka državi, zatajili svoj pridelek žetve, ter ob priliki prideleka oddaje živine, vnaprej obveščeni od odjemnih organov, skrivali svojo živino po grmovju in gozdbrijo, dočim je revnemu kmetu bila odvzeta iz hleva še zadnja glava živine.

Leta 1948. ob priliki oddaje živine v okolici Zagreba so kmetje bili prisiljeni celo za eno glavo živine oddati komisiji 20 kg mesa. Na ta način so kmetje bili prisiljeni kupovati od kulakov meso po 160 din in ga oddati komisiji po 35 din za kg.

Najbolj kruto izkoriščanje delovnega ljudstva Jugoslavije so brezplačna in prisilna sprostoavljanja dela.

Udbovci, bivši esesovci in ustaši izvajajo gonjo nad revnimi kmeti,

ki so prisiljeni celo ponoči delati v gozdvih in pripravljati les, je namenjen izvozu v Ameriko, Anglijo. Na teh delih in slabih pogojih, brez strehe, po mrzlem slabem vremenu ter ob slabih hrabi se nemilosrdno uničuje bogstvo Jugoslavije v korist angloameriškim gospodarjem titove klike.

Jadranska obala od Maribora do Reke je natovorjena z lesom. Izvoz Mečanstvo Reke, pristajališče od Udbovec, ga brezplačno izvozi na angleške in ameriške ladje.

Vzporedno z bedo ljudstva, kapitalistični elementi jačajo svoje pozicije. Z odstranitvijo mešanice letarskemu internacionalizmu, komunistov ki so bili zvesti temu celu z ZSSR, in KPJ je Tito postvil na vsa odgovorna mesta postškega in državnega aparata kapitalistične in bivše fašiste.

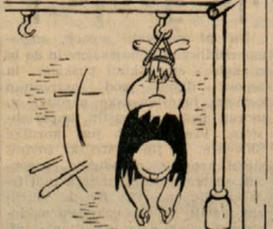
Ti razbojniki, skupno s svojimi glavarjem Titom žive v razvijajo izobilni in razkošju. Magnati, loženi z raznovrstnim blagom, diplomate, Udbovci in oficirji, tip praznih trgovin namenjenih nemu prebivalstvu. Tito in njegovi glavarji živijo kot knezi in kralji. (Nadaljevanje)

"Noi tireremo diritto."

La linea del bagnasciuga

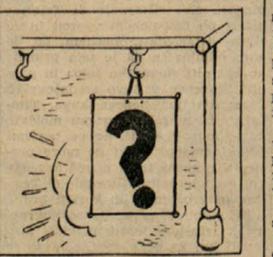
Piazzale Loreto

"Mi hodimo po ravni poti naprej..."

...Naša barka je na razburkanem morju..."

...in prišli bomo tja kamor moramo. (iz Titovega govora v Splitu)

Atomska energija in vojna

Obramba civilizacije, ali obramba interesov ameriških monopolistov in vatikanskih monsignorjev

Vsa razkačenost za obrambo civilizacije s strani ameriške vlade v Vatikanu se predvsem nanasa na obrambo umazanih gospodarskih interesov. V te interese ta civilizacijska vpleta milijone in tako ustvarja velike monopole Amerike in Vatikana. Tako se tolmači dejstvo, da obramba civilizacije podrejena znanosti z vsemi svojimi umiralnimi možnostmi. In zaradi tega dejstva ameriški in amerikanizirani tisk sploh ne govori o znanstvenih razkritjih, ne da bi dodal, da bodo ta omogočila podvojitev hitrosti bombnikov... ali pa da bodo nova znanstvena odkritja omogočila izdelovanje takih bomb, ki bodo lahko v nekaj dneh zrušile ljudska mesta... da se bo z novimi iznajdbami lahko v eni sekundi pobilo nekaj tisoč mož... da bo končno s pomočjo teh iznajdbitev omogočena gradnja najzgodnejših podmornic ali letalom. Sliherna znanstvena pridobivanja energija, je popularizirana le s sredstvi, ki bo služilo v bodoči vojni.

Poveljevanje ameriških vojnih interesov odkritij je prišlo do tega vrška, da je bivši minister Forrester nekoga dne izjavil, da ima v naročju nekakega emeseca, ki bi lahko letal nad Sovjetsko zvezo ter metel na njeno ozemlje toliko bomb, kolikor bi jih bilo potrebnih za njeno popolno uničenje. Toda nekaj mesece za tem je, že italo-ameriški Forrester popolnoma iznebil. Skočil je skozi okno ter padel po mestu, da so »Rusi zaleteli Ameriko«.

Poveljevanje uničujoče atomske energije v Ameriki doseglo, ter demona tudi pri nas po zaslugi maršaliranega tiska) pravnice obse-čne faze. Opisane so bile vse pomembne faze dela smrti na Bikinih otokih. Enilnetoku po zaslugi atomskih iznajdb.

To so storili s Hitlerjevimi silami, ki so jih čičaški gangsterji namo izpopolnili z namenom, da bi jih uporabili za atomsko bombo, in da bi jih terorizirali svetovno javno mnenje ter zaustavili narode v svoji borbi za obrambo lastne neodvisnosti in miru v svetu. Vendar pa je bil to ameriški premoči na atomskem polju razblijna kot bala, ki je izginila brez vsakega odmeva.

Ameriški generali in admirali so bili poraženi od navadnih kitajskih delavcev in kmetov, ki so postali generali, kljub temu da niso obiskovali znamenitih škol in brez atomskih bomb. V Evropi dobivajo strahotno stvarkovnega razbijanja od italijanskih, francoskih in drugih delavcev, udarec za udarcem. Nedavno so bili poraženi admirali ameriške, britanske, francoske in italijanske mornarice od navadnih francoskih pristaničnikov, ki niso hoteli razkladati vojnega materiala, pa ga razkladajo tako, kot v vojni, kjer so ga zmetali v morje.

Propad ameriške nadmoči na atomskem polju pa je tem hušji, ker je ta nadmočje postala pravnica burja. Po mnenju Trumana bi ves svet moral biti v polju 1949 teroriziran z atomsko silo. To pa zato, da bi vojna pihoža se bolj ojačila. Da bi pa svet še bolj prestrašil, je Truman oznanil, da poseduje atomsko bombo tudi Sovjetska zveza. To uidek tega oznanila in namesto samega je popolnoma nasprotno dejansko želim oznanjalca, da je brez dvoma porazen za Združenih držav. Veliko bobanje ameriškega tiska o atomski bombi je v Američanih napravilo gotov vtis, ni pa ga napravilo v Evropi, kjer so z zdavnaj navajeni Geobelsovega oznanjanja o groznih s tajnim orožjem. V Združenih državah se je razletel pravnici teror, ki je imel svo-

je odraze, ki so škodovali Washingtonski vladi in njeni politiki.

Se večji prepih je prevladal pri ameriških in drugih evropskih vojakih. Ameriški vojniki v Nemčiji so mislili namreč, da če je vse res, kar pišejo ameriški listi o atomski bombi, sedaj ko jo poseduje tudi Rusija, bodo pač prvi na vrsti baš ameriški vojniki v Nemčiji... Angliška agencija Reuter je preteklega oktobra objavila vest, po kateri naj bi prišlo v Nemčijo mnogo ameriških propagandistov z namenom, da s svojo propagando dvignejo padlo moralo ameriških vojakov, ki so tam nastanjeni. Ti propagandisti naj bi pridigali nasproti od onega, kar sta do nekaj tednov prej propagirala tisk in radio. In tako je atomska bomba naenkrat postala zelo malenkostna stvarca: bomba ni bolj škodljiva od ostalih bomb in brez posebnih uničujočih sil. Nekli listi zapadnih zveznih sil je pozneje celo objavil »verodostojnost« navodilo, po katerem je možno obvarovati se pred atomskim bombardiranjem. Omenjeno navodilo dobesedno pravi: »V primeru napada, se je treba vleči na tla ter se zavleči v kak jarek ali pa za morebitni zid. Pokriti se je treba s plaščem, po možnosti z dežnim plaščem, če pa tega nimate, vsaj s časopisom ali s kakim drugim kosom blaga. To vas bo varovalo pred radioaktivnim prahom, ki se nahaja v atomskih bombah.«

Ta propaganda je baje imela tako velik odmev med vojaščinami, da je bilo razprodnih mnogo več časopisov. Vojaki naj bi namreč kupovali papir zato, da bi se z njim pokrili v slučaju atomskega napada...

Toda to še ni vse, kar se je zgodilo, ko so jih širili v Ameriki z namenom, da bi pomirili javno mnenje. Generalni major R. W. Bliss, ki je glavni sanitetni ravnatelj v Združenih državah je objavil v listu »Chicago Daily News« še drugo posebno navodilo, ki je pravi eumotvor. Evo kaj pravi, da je potrebno, da se rešimo pred atomskim bombardiranjem: »Predvsem je potrebno, da ste oblečeni v bele hlače, ker obleka bele barve odvaja vse naravne toplotne žarke...«

Po tem navodilu niso torej več potrebna podzemna zaklonišča, marveč bele hlače... Morda pa je šaljivi general mislil le na spodnje hlače... in rekel samo hlače...

Skoraj da je imel prav ameriški list »Catholic World«, ki je nedavno pisal, da so do sedaj ZDA vedno agitirale za atomsko bombo, a da niso strašile nikogar drugega razen same sebe.

Veliki ameriški monopolisti so odbili sovjetsko ponudbo o nadzorstvu nad atomsko energijo. Sistematično so odbili tudi vsak predlog, ki se je nanašal na uničenje vseh atomskih bomb in atomskega orožja sploh. To so storili zato, ker so mislili, da bodo z atomskim orožjem uničili Sovjetsko zvezo in, če se jim bi zdelo, tudi ves ostali svet ter se tako polastili splošne oblasti.

Toda za tem sistematičnimi odbijanjem se je nekaj skrivalo. Poiskovali so preprečiti, da bi SZ lahko uporabljala atomsko energijo v industrijske svrhe, torej v svrhu miru, kar pa je v kapitalističnem svetu nemogoče, kajti tam si ni moglo zamisliti uporabe atomske energije v mirne namene.

V prihodnjem nadaljevanju se bomo seznanili z vprašanjem, ki nam dokazuje, kako je sleherni razvoj in napredek znanosti v kapitalističnih državah skoraj nemogoč in kako je sleherni napredek tesno povezan s socialistično družbo.

FRANC BORISEVIC

SREČKO KOŠOVEL

DREVO V POMLADI

Za belo ograjo zazeleno je tiho pomladno drevo in srce moje vzdrhtelo je, o kako je bilo lepo.

Breskve cvetijo, (ah cvetovi njihovi bodo grenak sad), ob rožnem cvetju tih vetrovi, pomlad kakor takrat.

Beli oblaki v pomladni modrini, drevo in jaz, med nama ograja, kot nedosežni umrli spomini - tiha boleost mi dušo navdaja.

Sindikalni in občinski predstavniki o vprašanju upokoencev

DANAŠNJE POKOJNINE PONIŽUJEJO DELOVNEGA ČLOVEKA

Bedne pokojnine zahtevajo neomajno borbeno enotnost vseh upokoencev in solidarnost aktivnih delavcev

V zvezi z zelo predelemi vprašanji upokoencev, vprašani ki v teh dneh prihajajo v ospredje in ki jih ni mogoče še nadalje zavlačevati, ne da bi jih rekli tako, da ob rešitve imeli koristi vsi upokoenci brez izjeme, smo se obrnili do nekaterih vidnejših sindikalnih predstavnikov, ki so se hkrati tudi občinski svetovaleci in ki se bavijo s tem vprašanjem ter jih zahtevajo za nekaj izjav.

Generalni tajnik Zveze Enotnih sindikatov STO ter komunistični občinski svetovalec tržaške mestne občine tov. **Ernesto Radich**, nam je izjavil naslednje:

Sedanje pokojnine, so nesrečno, bedne pokojnine, kajti večina upokoencev prejema mesečno od 3 do 5 tisoč lir; mnogo upokoencev prejema še manj. Upokoenci bivšega avstro-ogrskega režima prejema mnogo manj od ostalih.

Njihove pokojnine niso hile po razpado avstrijske monarhije nikoli revalirane. Brez dvoma pa so najnesramnejše pokojnine, ki jih prejema bivši namestniki Tržaške trgovske banke. Ti prejemaajo reči in piši 25 lir mesečno. Malo zmernejšo pokojnino prejema edino te občinski upokoenci.

Ze iz teh vrstic si lahko ustvarimo dejansko sliko razmer, v katerih živi blizu 25.000 upokoencev tržaškega mesta. Od teh 25.000 je okrog 19.000 upokoencev, ki prejemaajo podporo od Istituto Nazionale Previdenza Sociale (INPS).

Kakšne so posledice takega stanja? Mnogo izmed upokoencev je bonih, zaradi prevelikega pomanjkanja so zalsti podvrženi tuberku-

zmožnih kamnosekov. Vsi prejemaajo pokojnino, ki v resnici ni nikakoli pokojnina, ampak za človeka, ki je delal - dokler je mogel - nevredna miloščina. S to amiloščino se niti najskromnejši upokoenci ne more preživljati.

Praktičen primer je primer 75 letnega tov. Climadori-ja, kateri je delal od 14 leta svoje starosti, pa to lani. Delal je kljub svoji visoki starosti, ker bi se bil s pokojnino samo ne mogel preživljati. Vendar pa žal ni to edini tovrstni primer.

Kako je preskrbljeno za invalide nam je tudi tipičen primer tov. Jožeta Skrk iz Trnovca, ki leži zaradi mrtvouda že nad 14 let. Obokl je v se ko je bil v italijanski vojski, vendar pa se ni znebil, niti državnja, niti pokrajinska in niti občinska oblast ne zmeni zanj.

Ker so pokojnine tako bedne, je razumljivo, da se jih boje tudi že stari, delavci, taki, ki bi morali biti že pred leti upokoenci, a ki še vedno delajo. Če je delo namreč in s tem takorekno onemogočajo mlajši generaciji, da bi se usposobila v kamnoseški obrti. In to je povsem upravičeno. Ni čuda potem, če se toliko naših mladincev, starih od 4 do 20 let, poletja okrog brez pravega poljca ali strokovne usposobljenosti.

V Nabrežinski občini živi mnogo bivših železničarjev, tistih železničarjev, ki so služili še pred prvo svetovno vojno, torej še pod avstro-ogrskim režimom. Kot je znano, je fašizem vse naše železničarske uslužbence, kmalu po svojem vrhodu na oblast premeštil v notranje pokrajine Italije. Marsikateri izmed naših železničarjev pa ni klonil pred fašistično oblastjo in je raje, kot da bi šel, kamor so ga pošiljale fašistične oblasti, izstopil iz službe.

Poleg starejših upokoencev, ki imajo svoje družine in svoje domo-

nastanek zemlje

NASTAJANJE ZEMELJSKE PLASTI

IV
Zemlja je torej ognjeno-tekoča (glej sliko v »Delu« od 25.II. t.l.), obdana z ozračjem, mnogo gostejšim in torej neprozornostjo od današnjega.

Zopet so minevale dobe milijonov let. Ohlajena trdna gnota se je v nedoeljivi vročini ostale, se neohlajene borila za svoj obstanek, se pa zaradi danih pogojev vendarle večala, širila in je končno zajela vso zemeljsko kroglo, verjetno najprej ob obeh polih, postopoma pa čim dalje bolj proti ravniku. Uklenjena žareča gnota je pogosto podrla spočetka tanki, postopoma debeleči se oklep trdne skorje: izbruhli ognjenikov so bili na dnevnem redu, z njimi pa tudi prihajanje na dan in postopno ohlajevanje žarečih gnot iz notranjosti na eni in prekujevanje ter gubanje že strjenih oklepov gnot na drugi strani. Današnji izbruhli ognjenikov so - sicer zelo medla - slika tega procesa.

Ne bo nam težko ugotoviti, da je že v prvih početkih nastala voda, ki pa je zaradi vladajoče velike vročine stalno izhlapevala v ogromnih množinah, se v hladnej-

šem zraku zopet strjevala in kot dež vrátila na zemeljsko površje. Pričujoča slika nam predločuje, kako nekako je moralo tedaj izgledati na naši Zemlji.

Moderna znanost, izpopolnjena z najraznovrstnejšimi tehničnimi pripomočki je proučevala in še vedno proučuje vprašanje postanka in razvoja nebesnih teles, torej tudi naše Zemlje. Mnogo zanimivih vprašanj je že rešenih, mnogo še čakajo rešitve. Skromni prostor, dodeljen v našem listu tem razmišljanjem, nam pa žal ne dopušta, da bi se spuščali globlje v problem. Ugotovimo le še to: danes smatra znanost, da sestoji naša Zemlja:

1. iz nostranega, še vedno ognjenega, sicer zelo zgostenega jedra, ki meri nekako 3400 km in v premeru in ima 2000 do 4000 stopinj vročine;
2. iz notranje, napol strjene plasti, debele nekako 1700 km in
3. iz zunanje, trdne skorje, sestoeče iz raznih kamenin, debele nekako 1200 km.

Oglejmo si tokrat v kratkih potezah, kako so se tvorile in ulegale snovi, ki sestavljajo trdo skorjo naše Zemlje.

Ob vrtenju Zemlje okoli svoje osi so se zaradi velikega pritiska težke atmosfere zbirale okoli središča najprej najtežje snovi, proti robu (bolje obodu) zemeljske krogle pa so se zbirale topotoma lažje snovi. Po računskih dognanjih znanstvenikov o teži Zemlje in njevih plasti je razvidno, da je jedro Zemlje še danes mnogo težje od njene skorje, kar nas navdaja z milijo, da sestoji zemeljsko jedro iz težjih kovin (morda železo itd.). Tako si moremo razložiti, da se je naša lažjih snovi na površju žareče oble začela ohlajati, se strjevala, širiti in čim dalje bolj oklepasti arečo oblo, kakor smo že zadnjič menili.

Učenjaki bi ne bili učenjaki, če ne bi skušali rešiti prav vsake, še tako čudno vprašanje. Kaj čuda, če so skušali izračunati dobo, ki je prešla od trenutka, ko se je plinasta zemeljska kroglja odrgala od lonca do časa, ko je bila vsa v notranjosti že žareča kroglja popolnoma uclenjena v trdno skorjo. Vreda je še najbolj zadeli Krause »rnest s pseudonimom Carus Stere« (1839-1903), ki je dejal da je ta »oba trajala - spol večnosti. Kdor se pa s tem nečemu zadovoljiti, naj verjame H. J. Kleinu (1842-1914), ki je na osnovi gotovih dejstev izračunal dobo na 4 milijarde let. Ta račun je med mnogimi drugimi, ki jih napravili drugi učenjaki, še najverjetnejši; seveda, za nekaj milijonov let več ali manj se ne bo nikoli preklali.

Pa dalje! Znano je, da se gotove prvine med seboj kaj rade spajajo (železo in kisik v rjo, vodik in kisik v vodo itd.). Potom spajanja prvini so nastale kisline, ki jih srečujemo prav povsod: kremenovo kislino v kremenjaku, kameni strelji (=gorski kristal), v pesku, tobaču, pa tudi v granitu in drugih prakameninah; ogljikovo kislino najdemo v apencu - od nastajajočega do najmlajšega itd. itd.

Sledile so lužnine, ki jih tudi nikoli ne manjka. Najbolj sta znana kalijev in natrijev lug. Kovini kalij in natrij nastopata v spojinah in sicer v kuhinjski soli, silvium, čilskem in indijskem soltru itd. Ob spajanju kislin z lužninami so nastale kamenine, kakor na pr.: silikati (=soli kremenove kislino), ki sestavljajo nad 95% zemeljske skorje (žvepi, sljude itd.). Kamenine so pa nastale tudi tako, da so vodik v kislinah nadomestile ena ili več kovin.

S preprečevanjem in razpadanjem kamenin nastajajo razne prsti, predvsem glina. Glina, ki vsebuje razpadle organske snovi, daje rodovitno prst. Naša krajaka »rdeča zemlja« je nastala iz raztopljene apnenca, ki je vseboval mnogo aluminijeve rje; velika količina prmane železove rje ji daje značilno rdečo barvo.

Toda pustimo ta, sicer zanimiva, a vendar malo težavna razglabljanja in se povrnimo k naši prvotni nalogi! Omenili smo že, da so se prvotne strditve snovi začele na obeh poljih, kjer so nastale večje in manjše trdne grude in plošče, plavajoče na žarečem morju. Tok žareče mase jih je zanesel proti ravniku; zaradi silne vročine se je mnogo že strjenih plošč zopet stopilo še predno so prišle do ravnika; druge so ga pa le dosegle in se in med seboj združevale ter sečasoma sestavile trdne a še vedno nemire, gibljive skorje. Zopet so minevale dobe milijonov let, vsa skorje se je večal in utrjeval in končno uklenil žarečo maso Zemlje v trden oklep, sestavljen iz najlažje strdljivih snovi. Pri nadaljnjem ohlajevanju so se pod to vrhno plastjo strjevale nove snovi, tvorile nove plast itd., a pod njimi se še vedno ostala ogromna gnota »rdeče mase«.

K. C. (Se nadaljuje)

VALENTIN KATAJEV JAZ, sin delovnega ljudstva 13. nadaljevanje

Mornar je cmoknil, namignil proti dekletom, med katerimi je bila tudi njegova zaročnica Ljubka, in prvič natočil čaše. »Torej, tovariši delavci...«
Toda predsednik ga je tako pogledal, da so mu kar noge odredvele. »Spet sem nasedel,« je žalostno zamrmal mornar. Predsednik je s preostalimi tremi prsti vzel čašo, se zamislil in rekel: »Naj bosta srečna! Čestitam jima k zaroki. Prosim vas, da me ne zavrneta.«
Nato je s svojo čašico skrbno tréll ob ostale čašice, izpil in segel po zeleni papirki. Njegovemu zgledu je sledil tudi mornar, vendar je malice ni dotaknil, ker je sodil, da mu je to pod častjo. Ne da bi kotar koli pogledal, je izpil tudi Tkačenko. Mati je samo prislonila čašico na razbrzdano polno usta in je, nevajena žganja, pokasljala, zahtevala in se od sreče zjokala.
Mornar je brž poprijel steklenico. »(Hej, počakaj, zaboga,« je skoraj ginjevo rekel predsednik. »Ti si iz črnomoške mornarice, a doslej še ničesar prav ne razumeš. Ti si še cel otrok. Postavi vina tja, kamor spada.«
»Kaj je svata še sedita, le zakaj domov ne gresta? Sonja ni več vaša - naša je, naj je zaročena, ni še poročena, naša je še vedno, naša.«
»Zdaj pa že lahko natakša,« je rekel predsednik, »ali razumeš?«
»A, kaj ne bi razumel, razumem, kako ne!« Mornar je mrko natakal.
Vsi so izpilii drugo čašo.
Mati je prinesla in izročila predsedniku drugo hlebec v zameno za tistega, ki ga je bila ona dobila od njega. Nato sta se svata svobodno poslavila s pozdravom in šla obvestit ženina, da je njegova ženina sprejeta.
Semjon je ta čas sedel z materjo v hiši in čakal, kaj bo. Zdaj

pa zdaj je stopil na dvorišče in pogledal po vasi, ali svata že prihajata. Vsa vas je že vedela, da je zaroka opravljena, samo Semjon se ni nič vedel. Kakor je navada, ni smel stopiti izven dvorišča, nikar da bi spraedel ljudi.
Naposled sta se svata pokazala. Semjon je takoj spoznal predsednika in mornarja z rutama na rokah, čeprav sta bila še več kakor pol vrste daleč. E, Semjon ni bil zmanj strelec z bistrim ošesom. »Lahko si veseli,« je rekel Remenjuk, ko je stopil na dvorišče in Semjonu izročil Tkačenkov hlebec. »Zaroke sva ti opravila. Stari zlojedi se je sukali, nato pa je sam sprevidel, da je njegova žena zadel ob kamen.«
»Za to si meni svalo dolžan, bratec moja,« je priložil mornar. »Jaz sem te stari soldaški mrhi tako namignil, da mu je namah zagorela zemlja pod nogami.«
Semjon in njegova mati sta se globoko priklanjala svatomu, kakor je navada.
»In še tole,« je rekel predsednik. »Jaz sem zaradi teh vaših neumnosti tako in tako zapravlil ves dan. V svetju mi zastaja delo. Treba je še napraviti zapisnik o klembovskih kmetijskih strojih, sicer ljudje ne bodo mogli o pravem času sejati. Zato je treba to reč čimprej opraviti. Zaroko sem vama uredil, prav tako vam bom uredil ženitovanje, nadalje se pa kar sami zasučite, samo mene, zlomka, ne vlačite v cerkev, ker tja tako in tako ne pojdem.«

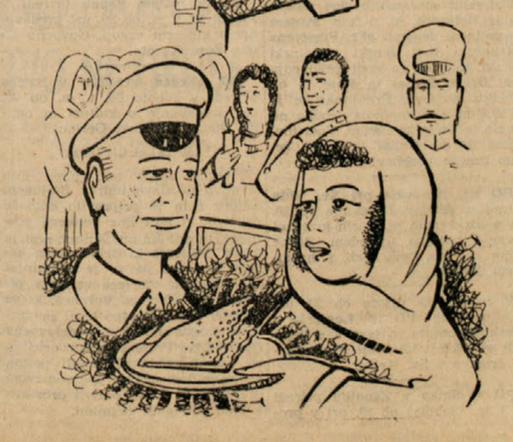
XVIII. POGlavJE

Praznovanje zaroke

Se tisti večer je stopil Semjon v vojaški opravi, z jurjevskim križcem in s sabjo na pasu, vendar pa brez naramenk, v spremstvu matere, svatov. Frojze in še nekaterih sosedov, povsbljenih med »boljarije«, v Tkačenkovo hišo.
»Nu, kako je, Kotko, zdravstvuj!« je rekel bivši narodnik. »Zdravja vam želim, Nikanor Vasiljevič.«
»Lej, pa je bilo usojeno, da se spet vidiva.«
»Resda.«

»Ali si že dolgo stran od baterije?«
»Odpustili so me pretekli mesec, petnajsti dan.«
»Prav, prav. A topove in konje ste nemara z vsem strelivom pometal Nemcem?«
»Konji in topovi so ostali na mestu in zdaj pripadajo kmečko-delavski Rdeči armadi.«
»A tako je torej s to rečjo! Tako, tako. Se pravi, da je baterija cela. Kdo pa povejljuje?«

»Naš protovojlec Samsonov.«
Tkačenko je nenavadno visoko dvignil obrvi, napravil otroško nedolžne oči in se obrnil h gostom: »Kar pomislite!« je zažvrgolil z navdušenim, tenkim glasom, »kar zamislite si, gospoda, - oprostite, hočem reči: tovariši, - kakšna zanimiva služba se je pričela v vojski! Navaden protovojlec poveljuje oeli bateriji. Lejte si no! E, ali smo se navojskovali. Pa če je že tako, bi kazalo, Kotko, da prevzamete ti poveljstvo najmanj nad topniško brigado. Lahka reč! Ampak, dragi svatje in gostje, zakaj pa kar stojite? Sedite vendar!«

»Vaša sta kruh in sol, naša pa je žganje,« je rekel mornar in potegnill novo steklenico izza nedja. »Takoole, pa storita ena in ena dve. Taki so računli.«
S tem sta se prvič združili dve gospodarstvi - ženinovo in nevestino, in pričeli so praznovati zaroko.
Predsednik in Tkačenko sta se leno pogovarjala zastran dote. Mornar, ki še ni bil zadosti razpoložen, se je počasi sprehal s prsti po basovskih gombih svoje harmonike in zdaj pa zdaj zaljubljenopogledoval Ljubko. Obe materi sta si z novima še neopranima robecma brisali nosova, vlažna od solz, in v kotu privoščili druga drugu ljubevne besede, se spominjali mladosti in preštevati skupno družino. Dekleta so se v zadregi smehljala in skušala zapeti. Semjon je ta čas resno sedel za mizo v kotu in se trudil, da ne bi pogledoval Scnje.
Ono pa je, kakor to zahteva stara šega, stala sama pri vratih. Drobna solza se je lesketala na njenih gostih velicah. Naposled si je popravila jopico, stopila k ženinu, se mu priklonila in mu molče ponudila robec na krožniku.
»Pravilno,« je pripomnil predsednik.
Semjon je vstal in se prav tako molče priklonil Sonji. Vzel je robec s krožnika in ga zataknil k sablji za pas.
Nekaj časa sta si ženin in nevesta kakor brez diha stala nasproti. Nato ga je ona objela z rokami okrog vratu in prislonila usta na vojaški obraz, trd kakor deska. On jo je nespretno poljubil na oko, slano od solz. Nato sta objeta drug drugemu poljubila roke.

TU PA TAM...

Kulturnik, ki je zgubil smisel za kulturo. — Pretekli teden je go... stvala v gledališču Verdi ita...

DELO V MESTU IN NA VASI

TEDENSKI SINDIKALNI PREGLED

Kriza gospodarstva STO narašča

TVRDKA FONDA ZAČELA Z LIKVIDACIJO - 80 DELAVCEM GROZI NAJTEŽJA BEDA - STAVKA INAM SE NADALJUJE

V preteklem tednu se je nadalje povečala že itak velika armada brezposelnih naše cone. Trdka...

Tudi v preteklem tednu se je nadaljevala že več kot dva tedna trajajoča stavka ustanove INAM...

Narajočaje pomanjkanje zdravstvene pomoči zaradi nepopolnosti vladnih organov v Rimu...

Proslave 8. marca

Se nikoli ni zjel 8. marec, praznik žena, tako širokih plasti žena na našem ozemlju...

STANJE UPOKOJENCEV zahteva hiter, enoten nastop

V nedeljo dopoldne je bilo zborovanje upokojevcem in brezposelnih delavcev dvorani AEGATA...

ZAHVALA

Tržaški odbor demokratične solidarnosti se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem, ki so prispevali z raznovrstnimi prispevki za politične pripravke...

Ljudska prosveta

PD «Z. in R. Haas» na Vrdeli je ustanovilo svoj pevski zbor, ki šteje 35 pevcev...

Pohvaliti moramo pridno mladino iz Boljuna, ki si je v svojem prosvetnem društvu «Fr. Preserens» ustanovila tudi ženski mladinski pevski zbor...

PD «Redča zvezda» v Saležu priredi v soboto 18. t. m. ob 20. uri predavanje o kulturi in omiki. Govoril bo tov. Gombač.

PD v Malem Replu priredi v soboto 18. t. m. ob 20. uri predavanje o kulturi in omiki. Govorila bo tov. Zora Košuta.

PD «Redča zvezda» v Saležu priredi v soboto 18. t. m. ob 20. uri predavanje o kulturi in omiki. Govoril bo tov. Gerlanec.

Pretekli teden smo imeli Prešernovo proslavo tudi v Boljuncu, katero nam je pripravilo domače društvo...

PD «S. Kosovela» pri Sv. Vidu priredi v četrtek 23. marca ob 20. uri v društvenih prostorih kulturni večer s peštrim sporedom...

V četrtek 23. marca ob 20. uri bo gostovalo PD iz Lonjerja z pevskim zborom in igro v 4 dejavnih «Uroki» v dvorani Prosvetnega društva v Sv. Križu.

PD «Volnika» v Zgoniku priredi 18. t. m. (sobota) ob 20. uri proslavo...

LJUDSKI ODER - TRST

V soboto, 25. marca 1950 ob 20. uri v dvorani ŠKAMPERLE pri Sv. Ivanu

Cvrček ob ognjišču

komedija Charlesa Dickensa v treh dejanjih Režiser JUSTO KOŠUTA

Godi se blizu Londona leta 1800 pod vladjo Junjo III.

CENE VSTOPNICAM: Sedeži ... lir 150 Stojnice ... lir 100 Otroci ... lir 50

JUTRI VSI v Ricmanje!

V nedeljo 19. t. m. bo v Ricmanju tradicionalni praznik sv. Jožeta. Priprave v vasi so v polnem teku...

ODSTRANITI JE TREBA nevarnost razstreliva

Ze več kot teden dni traja velika kampanja za odstranitev vseh ostankov orožja in razstreliva iz zadnje svetovne vojne.

Ves pretekli teden je ustanova za uničevanje vojnih ostankov neumorno delala, ker so jo z vseh strani klicali prebivalci...

ŠIRJENJE NAPREDNEGA TISKA

Konkretni rezultati konference, ki je bila v nedeljo

Preteklo nedeljo, 12. marca, je bila v dvorani Kina ob morju partijska konferenca za razširitev tiska.

Konferenca je prinesla dobre zaključke in nauke za bodoče delo. Na osnovi dejstev preteklega dela so razvidne napake...

Nujnost te akcije pa ni mogoče smatrati kot tehnično vprašanje, ki ga bodo reševali določeni centri za širjenje tiska.

Zasluzna ustanova za čiščenje min in vojnih ostankov namerava izvesti v bližnjem času s svoje strani obširno pojasnjevalno in učno akcijo v šolah...

Tudi občina namerava izvesti obširno kampanjo v obliki lepakov na katerih bodo narisana razna razdrailna in eksplozivna sredstva in nevarnosti, ki iz njih izhajajo.

Nedvomno pa je največje važnosti, da se za vso stvar temeljiteje pozanima VU, ki ji mora biti pri sreč varnost prebivalcev našega ozemlja.

Na izrednem občnem zboru društva katerega člani so: Ravber Emil, Ivašič Albert, Sosič Rudolf, Bais Egidio in Antonac Gina.

Zasluzna ustanova za čiščenje min in vojnih ostankov namerava izvesti v bližnjem času s svoje strani obširno pojasnjevalno in učno akcijo v šolah...

Tudi občina namerava izvesti obširno kampanjo v obliki lepakov na katerih bodo narisana razna razdrailna in eksplozivna sredstva in nevarnosti, ki iz njih izhajajo.

Nedvomno pa je največje važnosti, da se za vso stvar temeljiteje pozanima VU, ki ji mora biti pri sreč varnost prebivalcev našega ozemlja.

Na izrednem občnem zboru društva katerega člani so: Ravber Emil, Ivašič Albert, Sosič Rudolf, Bais Egidio in Antonac Gina.

Zasluzna ustanova za čiščenje min in vojnih ostankov namerava izvesti v bližnjem času s svoje strani obširno pojasnjevalno in učno akcijo v šolah...

IZ ČETRTKOVE OBČINSKE SEJE V REPENTABRU

Titovci in "neodvisni", so enotni v zaviranju predlogov za obrambo miru

V četrtek dopoldne je bila seja občinske sveta repentabske občine. Na dnevnem redu je bilo 7 točk.

V zvezi s predvidevanimi javnimi deli so razni svetovalci predlagali, naj bi čimprej popravili ceste, ki vodi iz Velikega Repna proti Proseku, svetovalci Lazar je predlagal, naj bi zgradili na Velikem Replu več stanovanjskih hiš...

Brez dvoma je bilo najbolj sporno vprašanje izglasovanje resolucije, ki so jih občini dostavile razne stranke. Prva med temi je bila rezolucija za mir tržaškega odbora, partizanov miru, nadalje je bila resolucija svetovalcev SIAU, ki se nanaša na odhod okupacijskih čet...

V zvezi z resolucijo za mir, ki vsebuje vseh pet točk, na podlagi katerih se po vsem svetu partizani miru borijo v vseh predstavnih organih za njihov sprejem...

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

Vse je izgledalo, da bo sprejeta resolucija SIAU, ki je bila, kot smo že omenili najprimernejša in ki je vsebovala tisto, kar si vsak pošten prebivalec STO želi.

TEDENSKI KOLEDARČEK

Sobota 18. - Ciril J. (Mlaj ob 18.20) Nedelja 19. - Jožef Ponedeljek 20. - Aleksandra Torek 21. - Benedikt Sreda 22. - Lea Četrtek 23. - Viktorijan Petek 24. - Gabriel 21. - pričetek spomladi.

ZGODOVINSKI DAN: 18. 1904 se je rodil v Sežani pesnik Srečko Kosovel. Umrl je v Trst 27. maja 1926.

TRST II. Val. dol. 343,9

Sobota: 13 Glasba po željah; 19 Glasba jugoslovanskih narodov; 18.30 Oddaja za najmlajše; «Marti Krpan»; 21.10 Koncert violini sta Karla Suncina; 21. Sobotni večer: Jožefovanje

Nedelja: 9 Kmetijska oddaja, 11.30 Aktualnosti; 13 Glasba po željah; 19 Pogovor z ženo, 21 Z domačih knjižne police; 22.40 Nočne plošče; Ponedeljek: 18.40 Glasba raznih narodov; 20. Športna kronika; 21. Puccini: «Tosca»

Torek: 13 Glasba po željah; 19 Angličnina po radiu; 20 Vokalni koncert Renata Kodermaca; 21 Vzori mladini - Podoba slovenskega igralca Antona Verovška in slovenske dramatike - Prizor iz leta 1910; 22.40 Vešerne melodije.

Sreda: 18. Marmica pripoveduje; 19 Zdravniški večer; 19.15 Glasba raznih narodov; 20 Opera glasbeni 22 Simfonični koncert.

Četrtek: 13 Slovenske narodne motive izvajajo pevski duet, na harmoniko spremlja Marij Sarcina; 19 Glasbeno predavanje; 19 Slovenski slovenski; 21 Radijski oddaja; W. Shakespeare: Julij Cezar, drama v petih dejanjih.

Petek: 13 Glasba po željah; 18.40 Sramel kvintet; 19 Angličnina po radiu; 20.30 Tržaški kulturni večer; 21. Mojstri besede - Andrej Maurois; 22 Mendelssohn: Simfonija št. 3 v a molu.

Mladina Trsta se ponovno pripravlja na 1. maj

IZ SESLJANA

Šovinistična histerija

Vemo, da je gospod Castrelgoglio lastnik kopalnice in restorana v Sešljanu zelo priden in podjeten gospodarstvenik...

Preteklo nedeljo okrog polnoči se je mozaik zelo razjel, ker sta njegovi natakariji govorili slovenski. Toliko se je razhudil, da je - zabuhel in obraz - dejal: «Tu pri meni nočem slišati slovenskega jezika».

Prav lepo, gospod Castrelgoglio, prav lepo, Castiglione vam. Samo da moramo ugotoviti, da ste težko bolan, zelo težko bolan, neozdravljive bolezi, ki se imenujejo šovinistična histerija, pristični fanatizem v znamenju vseh atomskih svoboda tega sveta.

Skupina občinskih svetovalcev SIAU občine Repentabor izreka svoje globoko sožalje svetovalcem Angelu Guštinu in družini ob smrti čerke Adele.

Sožalju se pridružuje uredništvo «Dela».

Ob smrti očeta tov. Marije Paschacqua ji izreka svoje globoko sožalje Glavni odbor SHPZ.

Sožalju se pridružuje tudi uredništvo «Dela».

V sredo jutraj je nenadoma umrla 84 letna

Fračiška Obreza por. Blažič

mati našega urednika, Rudija Blažiča.

Ob tej priložnosti izrekajo svoje naglobo sožalje IK KP STO, Tjajništvo OF, Centralni svet SKS, Glavni odbor SHPZ, uredniški kolektiv «Dela», ali Laboratorija in «Unitar» ter novinarska celica KP STO.

Odgov. urednik DUSAN KODRČEK Založništvo «DELA» Tiska Tip. Adriatica - Rimondo 14. Dovoljenje A. I. S.

Vsem tistim, ki so ves čas dolge bolezni obiskovali in lajšali trpljenje nepozabnega pokojnika

JOSIPA KOCMANA prav tako tudi vsem onim, ki so pogodbili in Sv. Križu ter vsem onim, ki so prišli ob blizu in daleč, se najtopleje zahvaljuje DRUŽINA KOCMAN Samatorica, 18. marca 1950.

Glej, glej kako teče naše žitlo!